

Romantizm Akımı

Romantizm Nedir Ne Demektir

Romantizm, Avrupa'da klasisizme uzun bir süre tepki olarak gelişen bir akım olarak ortaya çıkar. Bu akım, insanların sadece mantıkları değil, duygusal yönleriyle de ilgilenir ve sıkı kurallara dayalı klasisizme karşı bir özgürlük arayışıdır. Romantizm akımı, özellikle fantastik ve duygusal içerikli eserleri tanımlamak için kullanılmış ve "**romantizm**" terimi modern anlamıyla ilk kez Jean-Jacques Rousseau tarafından ortaya atılmıştır.

"Romantizm" kelimesi modern anlamını ilk olarak romansların niteliği ve içeriği üzerinden kazanır. Daha sonra ise romantik hareketin fikir ve içeriğini tanımlamak için kullanılmaya başlanır. Bu terimin genel olarak kabul gördüğü dönem 18. yüzyılın sonları ve 19. yüzyılın başlarıdır. Ancak, kelimenin kökeni İtalyanca "romanzesco" kelimesine dayanır ve 1611'de kullanılmış olan "romanesk" ile karıştırılmıştır. İngilizce'de ise "romantic" kelimesi daha yaygın olarak kullanılmıştır.

Başlangıçta İngilizcede "romantic," şövalye romanlarına, saz şairlerinin çağına atıfta bulunan bir terim olarak kullanılmıştır. Zamanla, bu kelime olağandışı, doğal manzaralara olan ilgiyi ve eski harabelerde anlam arayışını ifade eden bir terim haline gelmiştir. Bu değişiklikler, romantizmin genel ruhunu yansıtan bir dönüşümü yansıtır. Romantizm, klasisizm akımına karşı bir tepki olarak başlayıp, duygu, hayal ve özgürlüğe odaklanan bir sanat ve edebiyat hareketi haline gelmiştir.

Romantizm Akımının Doğuşu ve Ortaya Çıkışını Hazırlayan Ortam

Romantizmin doğduğu siyasal ve sosyal ortam, 18. yüzyıl Avrupa düşüncesi üzerinde derin etkilere sahipti. Bu dönem, 17. yüzyılın Otuz Yıl Savaşları gibi büyük felaketlerin yarattığı acı sonuçlarla şekillendi. Mistisizm ve mezhep savaşları Avrupa'da karamsarlık ve kaos yaratmıştı. Bu nedenle, Avrupalı düşünürler, akılcılığı tek ve en önemli yol olarak gördüler. Örneğin, Descartes, 17. yüzyılda insanı düşünen bir varlık olarak tanımladı ve insanın düşünme yeteneğinin her türlü sorunu çözebileceğini savundu.

İngiltere'de ise John Locke (1632-1704), insan duyularına dayalı bir felsefe geliştirdi ve akılcılığın temellerini atmış oldu. Locke'a göre insan ruhu gözlem yoluyla deneyim kazanır. Duyumlar ve tasarımlar daha sonra harekete geçer ve akıl, bu duyumlar ve tasarımlar aracılığıyla düşünceleri oluşturur. Sadece deneyimin bilgi kaynağı olarak kabul edilmesi, teoloji ve mistisizme olan ilgiyi azalttı. 17. yüzyılın önde gelen düşünürlerinin fikirlerinin etkisiyle şekillenen 18. yüzyılda, akıl, deneyim ve doğa bilimleri büyük önem kazandı. Bu dönemde David Hume'un, John Locke'un düşüncelerine dayanarak ortaya koyduğu insan hayatının temel amacının mutluluk olduğu tezi, Aydınlanma Çağı'nın temel prensibi haline geldi.

Akılcılığın başladığı Descartes ile devam eden bu dönemde, Voltaire ve Montesquieu gibi düşünürler tarafından benimsenen değerler insan onurunun ve hoşgörünün temsilcileri haline geldi. Montesquieu, yasama, yürütme ve yargı konularında düşünceleri ile devlet ve toplum arasındaki ilişkileri akıl düzleminde ele aldı. Voltaire ise insanlar arasındaki saygının ve insan onurunun savunucusu oldu. Bu düşünürler, toplumsal adalet ve özgürlüğün önemini vurguladılar ve romantizmin temellerini atmış oldular. Bu dönemdeki bu değerler ve düşünce akımı, romantizmin yükselmesine zemin hazırladı.

17. ve 18. yüzyılda Fransız düşüncesinde yaşanan gelişmeler, diğer Avrupa ülkelerini de etkisi altına aldı. Bu dönemde Almanya'da Leibniz (1646-1716) tarafından öne sürülen monadoloji görüşleri, dildeki belirsizlikleri ortadan kaldırmayı amaçlıyordu. Bu, mistisizmin temelinde bulunan gerçeğin mistik yorumlarını aşma çabasının bir parçasıydı. Leibniz'e göre, her monad adını verdiği bağımsız bir varlığı temsil eder ve bu monadlar en basitinden en karmaşığa doğru sıralanır, nihayetinde Tanrı'yla son bulur. Bu düşünce, düzen ve metod anlayışını pekiştirirken, karmaşık dünya görüşüne karşı sistematik bir varlık tasavvurunu savunuyordu.

Ona göre, dünya düzenlidir ve temelde bir sistem içinde işler. Leibniz, iyimser bir filozof olarak kabul edilir. Bu iyimserlik, Aydınlanma Dönemi düşünürlerinin insan aklına ve rasyonalizme olan güvenini de yansıtır. Onlar için mevcut dünya, mevcut olası dünyaların en mükemmelidir. Politik bir açıdan, monarşik yönetimi savunan Leibniz'e ve Aydınlanma düşünürlerine göre Tanrı'nın yönetimi yeryüzündeki ahlaki bir devlettir. Bu dünya sadece Tanrı'nın yüceliğini yansıtabilir. Bu nedenle Leibniz ve Aydınlanma düşünürleri için ideal toplum, Tanrı'nın yeryüzündeki temsilcisi olarak kabul edilen bir ahlaki devlettir.

Voltaire ve Rousseau gibi Fransız düşünürlerinin fikirleri Almanya'da, Fransızdakinden daha fazla etki yaptı. Almanya'da Sturm und Drang (Coşku ve Fırtına) hareketi gibi edebiyat akımlarına öncülük eden Lessing, Kant, Herder, Goethe ve Schiller gibi yazarlar, Voltaire ve Rousseau'nun eserlerinden büyük ölçüde etkilendiler. Sturm und Drang, 1767-1785 yılları arasında Almanya'da etkili olan bir edebiyat akımıdır ve ismini Alman şair Friedrich Maximilian Klingler'in aynı adlı piyesinden almıştır. Herder, özellikle Rousseau'nun Almanya'daki etkisine dikkat çekmiş ve onu bir ermiş olarak tanımlamıştır. Sturm und Drang hareketinin düşünceleri, evren hakkındaki karmaşık ve gizemli görüşlere odaklanmıştır. Aydınlanma hareketi sırasında evren, anlaşılabilir ve açıklanabilir bir olgu olarak görülürken, Sturm und Drang hareketi mensupları için evren, gizemli ve insan aklının anlayamayacağı kadar karmaşıktır.

Kant, Aydınlanmayı insanın olgunlaşması olarak tanımlar ve ahlak ve güzellik yoluyla insanların mükemmelleşmesine katkıda bulunmak için sanatın görevini açıklar. Bu dönemin estetikçilerinden Alexander Baumgarten, güzelliği duyularla algılanan mükemmellik olarak tanımlar. Aydınlanma dönemi Almanya'sı, Prusya kralı II. Frederick dönemine rastlar ve bu dönemde Almanya'nın dağınık yapısı yazarlar üzerinde etkili olmuştur. Yazarlar, saraylardan uzaklaşarak ekonomik bağımsızlıklarını kazanma yolunda adımlar atmışlar ve bu, yeni bir okuyucu kitlesinin oluşmasını teşvik etmiştir.

Alman yazarlar hem yazarlık yaparak hem de devlet dairelerinde memur olarak çalışarak ekonomik bağımsızlıklarını kazanmışlardır. Ancak, Fransız İhtilali'nin ardından uygulanan sansür nedeniyle hala özgürce yazma şansına sahip değillerdir. Bu dönemde hoşgörü, dünya vatandaşlığı ve felsefe kültürü artarken sanat ve edebiyat şehirlerden saraylara yayılmıştır. Bu dönemin yazarları genellikle dindar ailelerden gelir ve 18. yüzyıl Aydınlanmacılarının eserlerini okumuşlardır. Almanya'da, bu dönemde dil konusunda yapılan çalışmalar dikkat çeker ve Aydınlanmacılar akli ve tabiat bilimlerini önemserler. Dilin sadeliği ve bilimsel doğruluk onlar için önemlidir.

Fransa'da ise klasiklere olan saygı 18. yüzyılın ikinci yarısından itibaren azalmıştır. Aristokrat sınıf lüks bir yaşam sürerken, burjuva sınıfı güçlenmiş ve zevk ve eğlence önem kazanmıştır. Zevkler artık bir erdem olarak kabul edilmekte, dini inançlar şüpheyle karşılanmaktadır. Zekâ ve akıl her şeyin önündedir. Paris Avrupa'nın en büyük şehri haline gelmiş ve insanlar şehirde eğlence ve zenginleşme fırsatları bulmuştur. Bu dönemde hüznün, melankoli, yalnızlık ve ölüm gibi temalar sıklıkla görülmeye başlamıştır. Rousseau gibi yazarlar duygusal ve duyarlılığın zaferini vurgulamıştır. İngiltere'de ise romantizmin temalarını ve prensiplerini belirleyen yazarlar çıkmıştır, ancak bunlar bağımsız olarak hareket etmişlerdir. Alman pre-romantikleri ise romantizmin temellerini atmışlardır ve sezgi ve duyarlılık üzerine odaklanmışlardır.

Romantizm, 18. yüzyıl Fransız edebiyatının aksine duygusal ve lirik bir akım olarak ortaya çıkmıştır. Bu dönemde Fransız edebiyatı, klasisizmin hümanizmi etkisi altındaydı ve belli kurallara sıkı sıkıya bağlı bir sanat türü olarak kabul ediliyordu. Ancak 1789 Fransız Devrimi, yeni bir **edebiyat** hareketinin temelini atmış ve romantizmin doğuşuna yol açmıştır. Jean Jacques Rousseau'nun eserleri, romantik düşünceyi etkileyerek insanın duygusal tarafının vurgulanmasına katkı sağlamıştır.

Fransız romantizmi, şairlerden ve yazarlardan oluşan genç bir kuşak tarafından başlatılmıştır. Lamartine'in "Meditations" adlı şiir kitabı, bu dönemin başlangıcı olarak kabul edilir. Victor Hugo, romantizmi destekleyen önemli bir figürdür ve "Hernani" adlı eseri romantizmin önemli bir döneminin başlangıcını işaret eder.

Romantizmin etkisi, farklı Avrupa ülkelerinde farklı yönlerde görülmüştür. İngiliz romantizmi, doğaya, tarihe ve tabiata büyük önem vermiştir. Alman romantikleri, mistik ve egzotik temalara odaklanmıştır. Romantizmin etkisi, aynı zamanda milliyetçilik ideolojisinin doğuşuna yol açmış ve Avrupa'da uluslaşmanın başlangıcına katkıda bulunmuştur. Romantizm, mevcut değerleri reddeden bir hareket olarak kabul edilmiştir ve ahlak ve sanat alanlarında yenilikçi fikirler taşımıştır. Ayrıca, romantiklerin edebi eserlerinde olağanüstü öğeler ve akıl dışı varlıklar sıkça kullanılmıştır.

Romantizmin Ortaya Çıkmasında Fransız İhtilali'nin Katkısı:

Romantizmin doğuşunu etkileyen faktörler arasında Fransız İhtilali'nin önemli bir rol oynadığı ifade

ediliyor. Fransız İhtilali, özgürlük ve bireycilik gibi romantik değerlere ilham kaynağı olmuş ve Avrupa'da büyük bir değişimi başlatmıştır. Fransız İhtilali sırasında özgürlük simgesi haline gelen Bastille'in ele geçirilmesi romantizmin özgürlükle ilişkilendirildiği bir sembol haline gelmiştir.

Fransız İhtilali sonrası, özellikle Almanya'da romantizmin doğuşuna katkıda bulunan edebiyat ve düşünce gruplarının ortaya çıktığı belirtiliyor. Bu gruplar, duygusallık, bireysellik ve özgürlük kavramlarını vurgulamıştır. Aynı dönemde İngiltere'de, romantizmin klasik geleneği reddederek doğaya ve köy yaşamına özlem duyan bir yaklaşıma sahip olduğu ifade ediliyor. Fransız İhtilali sonrası siyasal sonuçlarını ve siyasi farklılıklarını da ele alıyor. İngiltere'de romantizmin liberal ve değişime yönelik bir etki yarattığı belirtiliyor. Ayrıca, romantizmin İngiltere'deki toplumsal değişimlere tepki olarak ortaya çıktığı ve klasik geleneğin yerini aldığı ifade ediliyor.

Rousseau'nun düşünceleri, 18. yüzyılın sonlarına doğru romantizmin doğuşuna katkıda bulunmuş ve romantiklerin insan doğası ve özgürlük konularını ele almalarına ilham kaynağı olmuştur. Almanya'da duygular ve Sturm und Drang gibi gruplar da romantizmin öncüleri olarak kabul ediliyor, çünkü onlar insanın duygusal yönüne vurgu yapmışlar ve akıl dışı duyguların önemini vurgulamışlardır. Bu gruplar romantizmin temel fikirlerine zemin hazırlamışlardır.

Klasisizm ve Romantizm Akımının Karşılaştırılması ve Temel İlkeleri

Romantizm, klasisizmin sınırlarını eleştirir ve edebiyatın konusunu yalnızca üst sınıfların hayatıyla sınırlamak yerine toplumun farklı sınıflarının hayatını ele almayı savunur. Bu nedenle halkın dili, folkloru, tarihi ve kültürü romantikler için önemlidir ve mahalli dillerin edebiyatını teşvik ederler. Klasikler yüksek bir dille aristokrasiyi anlatırken romantikler, farklı sınıfların ve toplumun sesini duyurmayı amaçlarlar.

Romantikler, klasisizm akımının kurallarına ve çerçevesine karşı çıkarlar ve edebi türlerin belirli kurallar içinde yazılması fikrine karşı gelirler. Örneğin, tragedya ve komedy arasında yeni bir tür olan drama tanımı getirirler. Aynı şekilde nesir ve nazmı birbirine yaklaştırarak mensur şiire benzer örnekler verirler.

Klasiklerin temel kaynakları eski Yunan, Hristiyanlık ve Roma tarihine dayanırken, romantiklerin kaynakları yerel tarih, yerel kavimlerin folkloru ve halk gelenekleridir. Romantiklerin bu yerel kültür, dil ve tarihle ilgili yaklaşımı, milliyetçiliğin doğuşunu etkilemiştir. Onlar milli tarih, milli dil, milli edebiyat, ve milli folklor gibi konuları önemsemişlerdir.

Romantikler, yerel tarihlerde, milli efsanelerde ve masalarda milletlerin içsel ruhunu aramışlardır. Bu yaklaşım, 19. yüzyılda milli edebiyat ve milli tarih fikirlerinin gelişmesine katkı sağlamıştır. Ayrıca, romantiklerin yerel kültürlere ilgisi, şiirin kelime dağarcığını zenginleştirmiş ve halk masalları ve efsaneleri gibi halk geleneklerini ön plana çıkarmıştır. Bu sayede, şiir diline yerel dillerden gelen kelimeler katılmış ve edebiyatın özellikle şiirin ifade zenginliği artmıştır.

18. ve 19. yüzyılda sanayileşme ile büyük şehirlerin ortaya çıkması romantiklerin, şehir yaşamının yalnızlığını vurgulamalarına yol açtı. Ayrıca, doğa sevgisi romantiklerin önemli bir teması oldu, çünkü onlar doğayı Tanrı'nın eseri olarak gördüler ve bu sevgiyi eserlerinde ifade ettiler. Yersizlik ve yurtsuzluk teması da romantiklerin içsel yolculuğu ve anlam arayışını yansıtan önemli bir motif olarak öne çıkar. Bu temalar, insanların içsel keşiflerini ve anlayışlarını artırmasını vurgular.

Rasyonalizm, esrarlı ve olağanüstü olgulara karşı çıkarak her olguyu akli sebeplerle açıklama anlayışını temsil ederken, romantikler belirsizliği ve ihtimalleri önemseyip mistik konulara ilgi gösterdiler. Romantikler, kesinliğin insanın hayal gücünü sınırladığını düşünüp ihtimalleri vurguladılar ve tesadüflerle olağanüstü olaylara önem verdiler. Romantizm ayrıca Orta Çağ'ın

büyülü dünya anlayışına dönüşü ve dinin duygusal bir rol oynamasıyla özdeşleşir.

Romantikler, Descartes'ın "Düşünüyorum öyleyse varım" ilkesine karşı çıkararak sadece akıl ve nesnel gerçeklikle insanı tanımlamanın yetersiz olduğunu savundular. Duygular, sezgiler, hayaller, acılar ve ıstıraplar gibi insanın bireysel özellikleri onlar için daha önemliydi. Romantik edebiyat, aşırı duygusallık, melankoli ve hüznün gibi temalara odaklanarak kötümser bir ton taşıdı ve bu temalar romantik mizacın belirgin özellikleri haline geldi. Bu nedenle romantikler, insanın duygusal ve bireysel yönlerine vurgu yaparak sık sık marazilikle suçlandılar.

Sanatın gerçeği olduğu gibi yansıttığını değil, bilinçli bir şekilde yanılttığını düşündüler. Bu yanıltmaya romantik ironi denir ve sanatçıların eserlerinde bilinçli olarak yanıltıcı öğeler kullanmalarını ifade eder. Romantikler, insanın yaşamını bir sanat eserine dönüştürmesi gerektiğini savunurken, bu sürecin hayal kırıklığına yol açabileceğini kabul ettiler, ancak bu hayal kırıklığından büyük sanat eserlerinin doğacağına inandılar.

İnsanın kendi kendisini gerçekleştirmesini esas alarak özgürlüğü önemserler ve toplumun dayattığı kurallara karşı çıkarlar. Bu özgürlük arzusu romantikleri yalnız ve melankolik figürlere dönüştürmüş ve bohem bir yaşam tarzını benimsemelerine neden olmuştur. Romantik sanatçılar, toplumsal normların sorgulanması ve bireysel deneyimlerin öne çıkarılması gerektiğine inanmışlardır.

Sorgulayan sanatçılar olarak kabul edilirler ve insan hayatının sürekli yeni keşiflere açık bir içsel yolculuk olduğunu savunurlar. İncelikle, bireyin kendi özgürlüğü ve sorumluluğu vurgulanırken, toplumsal meseleler ve toplumsal sorumluluklar romantik hareketin farklı ülkelerde farklı biçimlerde nasıl yorumlandığını göstermektedir. İngiliz romantizmi daha bireysel ve özgürlükçüken, Fransız romantizminde toplum ve toplumsal sorunlar daha belirgin bir rol oynamıştır.

Evrende zıtların bir arada var olduğunu ve hem dış dünyada hem de insanın iç dünyasında zıtlar arasındaki mücadeleyi vurgularlar. İyi ve kötü, güzel ve çirkin, akıl ve duygu gibi karşıt kavramlar, insanın iç dünyasında sürekli bir çatışma içindedir. Romantikler, bu içsel çatışmayı ve insanın kendisini anlama isteğini sanat eserlerinin ana teması olarak ele alır. Bu nedenle romantizm, kendi iç dünyasını keşfetme arzusuyla dikkat çeker ve edebiyat tarihinde önemli bir akım olarak kabul edilir.

Romantizm Akımının Özellikleri Nelerdir

1. Romantizm Akımının Kökenleri ve Etki Alanları: Romantizm, klasisizme bir tepki olarak 18. yüzyılda İngiltere ve Almanya'da doğsa da 19. yüzyılda Fransa'da büyük etki yaratmıştır. Bu akımın izleri, özellikle Victor Hugo'nun "Cromwell" adlı eserinin önsözünde belirlenen kurallarla derinleştirilmiştir.

2. Duygu ve Hayal Ön Planda: Klasisizme karşı bir başkaldırı olarak romantikler, akıl ve sağduyu yerine duygu ve hayalleri vurgulamışlardır. Klasisizmin rasyonel yapısına karşı duygunun özgürlüğü romantikler için kutsaldır.

3. Kahraman Karakterlerin Evrimi: Romantizmde kahramanlar artık sıradan insanlardan seçilen karakterlere dönüşmüş, genel tiplere ziyade derin ve karmaşık karakterlere odaklanılmıştır. Bu, insanın iç dünyasının karmaşıklığını anlamak isteğinden kaynaklanır.

4. Günlük Konuşma Dilinin Kullanımı: Üslup konusunda klasisizmin aristokratik ve biçimsel yaklaşımına karşı romantikler, günlük konuşma dili kullanarak sıradan insanların sesine daha fazla

yer vermişlerdir.

5. Klasik Kuralların Reddi: Romantikler, klasik edebiyatın katı kurallarına ve biçimsel yapılarına karşı çıkmışlardır. Özgürlükleri, kuralları alt üst etme isteğiyle beslenmiştir.

6. Konu Seçimi: Romantik yazarlar, eski Yunan ve Latin edebiyatının yerine Hristiyanlık, yakın tarih ve güncel olaylar gibi daha çağdaş ve kişisel konuları ele almışlardır.

7. Topluma Yönelik Sanat Anlayışı: Klasisizmin "sanat için sanat" anlayışına karşı romantikler, "toplum için sanat" anlayışını benimsemişlerdir. Eserlerinde toplumsal meselelere, insanların ruhsal deneyimlerine daha fazla yer vermişlerdir.

8. Sanatçının Kendini İfade Etme Özgürlüğü: Romantik sanatçılar, eserlerinde kendi kişiliklerini gizlememişler ve duygusal ifadelerine özgürce yer vermişlerdir.

9. Doğa Betimlemeleri: Romantik eserler, doğa betimlemelerine önem vermiş ve tabiatın güzelliği ile insanın iç dünyası arasındaki ilişkiyi yansıtmıştır.

10. Karşıtlıklardan Yararlanma: Romantikler, konuları işlerken güzellik-çirkinlik, iyi-kötü, doğru-yanlış gibi karşıtlıklardan sıkça yararlanmışlardır. Bu zıtlıkların insanın içsel çatışmalarını yansıttığına inanmışlardır.

11. Yeni Türlerin Ortaya Çıkışı: Klasisizmin trajedi ve komedi ayırımına karşı çıkararak yeni bir tür olan dramı oluşturmuşlardır. Ayrıca, üç birlik kuralını reddetmişlerdir.

12. Dini Temalar ve Olağanüstü Unsurlar: Din duygusu romantik eserlerde önemli bir rol oynamış, Hristiyanlık kuralları, millî destanlar ve efsaneler sıkça işlenmiştir. Tesadüflere ve olağanüstü olaylara sıkça yer verilmiştir.

13. Aşk ve İçsel Sıkıntılar: Romantizm, aşk temasına büyük bir önem vermiş ve aşk nedeniyle hastalanan, vereme yakalanan karakterleri sıkça ele almıştır. Bu, romantiklerin insanın içsel sıkıntılarını vurgulama isteğinden kaynaklanır.

Romantizm, klasisizme karşı çıkan ve duygular, hayaller, bireysellik ve toplumsal meselelere odaklanan bir edebi akımdır. Bu akımın temel özellikleri, edebiyatta yeni bir yaklaşımın başlangıcını temsil eder ve daha kişisel, içsel ve özgür bir sanat anlayışını yansıtır.

Diğer Sanat Dallarıyla İlişkisi

Romantik resim, neo-klasisizme karşı bir tepki olarak ortaya çıkmıştır ve insanı ve doğayı yeni bir biçimde ifade etme amacını taşır. Bu hareketin öncülerinden biri Girodet'dir. Resimlerinde simgeler, hayaletler ve çıplak kadın figürleri gibi öğeleri kullanmıştır. Regnault ise Fransız romantizminin ilk kuşağında dikkat çeken bir ressamdır. Jacques Louis David ise neo-klasisizm ve romantizmin etkilerini birleştirmiş bir ressamdır.

Romantizmin müziği de etkilediği belirtilir. Besteciler, müziğin kompozisyonunda dramatik yapıları tercih etmişler ve sonat formunun yerini daha serbest kalıplara bırakmışlardır. Chopin, Liszt, Berlioz ve Wagner gibi besteciler, romantik müziğin önde gelen temsilcileridir. Müzikte, eserlerin karmaşıklığı azalmış ve daha geniş bir kitleye yayılmıştır. Bu, amatörlerin büyük eserleri yorumlamamasına ve teknik zorlukların ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Müziğin özellikle romantizm içinde özel bir yeri vardır, çünkü içeriği akıl dışıdır ve ifade araçlarının

bağımsızlığına vurgu yapar. Müzik romantizmin önemli bir bileşeni olmuş ve büyük bestecilerin eserleri tüm Avrupa'ya yayılmıştır.

Romantizm Akımının Sonu

Romantizm dönemi, pozitivist ve rasyonalist düşünceye karşı çıkararak manevi ve duygusal konulara odaklanan bir edebiyat akımıdır. Romantizmin temel özelliği, herhangi bir konuyu romantikleştirmek için sanatçının kişisel duygularını anlatıma dahil etmesini gerektirmesidir. Ancak, Fransız romantizminin öncü isimlerinden biri olan J. J. Rousseau dahi 18. yüzyılın din karşıtı atmosferinden tam olarak kurtulamamıştır. Bu, o dönemde kilisenin toplum hayatındaki gücünün etkili olmasından kaynaklanmıştır.

Chateaubriand gibi düşünürlerin bakış açıları, dinin tekrar önem kazanmasına katkıda bulunmuştur. Bu nedenle, 1870 yılına kadar Fransız entelektüelleri arasında din önemli bir rol oynamıştır. Romantizmin klasiklerine karşı pozitif bilimlere olan ısrarlarına rağmen, kilise ve kral işbirliği yaparak toplum nezdinde saygınlık kazanmıştır. Dolayısıyla, bu dönemde din, romantizmin etkisi altındaki Fransız kültüründe önemli bir yer tutmuştur.

Romantiklerin 1830'da zafer kazanmasının ardından, romantizme karşı olanların çabaları devam etti. Ancak 1850'den sonra, sadece Fransa'da değil tüm Avrupa'da pozitif bilimler ve rasyonalizm güç kazandı. Romantizmin güç kaybetmesine neden olan etmenlerden biri, Victor Hugo'nun 1843'te sahnelenen "Les Burgraves" adlı oyunun başarısızlığıdır. Ayrıca, Auguste Comte'un pozitivistimin yayılması ve 1856'da Gustave Flaubert'in "Madam Bovary" adlı romanının yayınlanması da romantizmin çöküşünde etkili oldu.

Hernani'nin 1830'da sahnelenmesi ile 1843'te Les Burgraves'in sahnelenmesi arasında sadece 13 yıl geçmiştir. Edebiyat açısından bu oldukça kısa bir süredir. Bu kısa süre zarfında, özellikle Alexandre Dumas gibi yazarların eserleri olmak üzere hayal gücüne dayalı birçok roman ve oyun yayınlanmıştır. Halkın romantizme olan şüphelerinin bir kısmının nedeni, bu eserlerin basitliğidir. Romantikler, sahneden yavaşça çekilirken yerlerini neo-klasik akımın temsilcileri almaya başlar.

Sonuç olarak, romantizm 1850'de büyük ölçüde tamamlanmış bir edebiyat akımıdır. Modern hayatın hızla değişmesiyle bir edebiyat akımının uzun süre devam etmesini beklemek, insan duygusallığının sürekliliğini beklemekle eşdeğerdir. Kısa bir süre sonra, "sanat için sanat" görüşünü savunan Parnasizm ve sembolizm gibi yeni akımlar ortaya çıkar.

Fransız romantizmi ihtilalci ve inkılapçı bir ruha sahiptir. Doğduğu dönemde, Fransız İhtilali'nin etkileri hala hissediliyordu. Romantikler, Yunan ve Latin kültürünün sınırlarını aşan bir düşünce ve sanat anlayışıyla Fransız edebiyatını dönüştürdü. Bu dönüşümde, Jean-Jacques Rousseau aracılığıyla Kuzey Avrupa edebiyatının ve kültürünün etkisi belirgin bir rol oynadı. Fransız romantizmi, İngiliz ve Alman romantik edebiyatından daha etkili olmuştur, çünkü romantizm özünde ruhsal bir anlayışı yansıtırken, klasikler daha çok biçimsel bir yaklaşımı benimser.

Ancak bazı edebiyat tarihçileri, romantizmi takip eden akımların aslında romantizmin farklı bir şekilde tezahür etmesinden ibaret olduğunu savunurlar. Çünkü 18. yüzyılın ikinci yarısında başlayan romantizm, 19. yüzyılın ilk çeyreğinde de derinlemesine etkisini sürdürmüştür. Edebiyat tarihinde iki temel akım olarak klasisizm ve romantizm bulunurken, diğer edebi akımlar genellikle bu iki ana akımdan beslenen yeni yorumlar olarak ortaya çıkarlar.

Türk Edebiyatında Romantizm Akımı Etkisi

Romantizm, insan duygularını ve düşüncelerini öncekilerden farklı bir derinlikte ele alan bir

edebiyat ve sanat anlayışıdır. Felsefi temelleri olan Romantizm, bir sanat hareketi olmanın ötesinde bir düşünce akımıdır. Alman romantikleri felsefeye, Fransız romantikleri ise edebiyata ve sanata önemli eserler kazandırmışlardır. Bu nedenle Romantizm, 19. yüzyıldan günümüze kadar dünya edebiyatında farklı başlıklar altında etkisini sürdüren bir akımdır. Ayrıca Romantizm, farklı edebiyatlar için farklı biçimlerde ve ilkelerle ortaya çıkmıştır. Bu nedenle, tek bir “**Romantizm**” kavramından bahsetmek zordur.

19. yüzyıl Türk edebiyatı da Romantizm’den etkilenmiştir. Osmanlı İmparatorluğu ve Fransız hükümeti arasındaki yakın ilişki nedeniyle, Osmanlı modernleşmesi büyük ölçüde Fransa üzerinden gerçekleşti. Fransızca kelimelerin yanı sıra Fransız edebiyatının önemli eserleri de 19. yüzyılda Türkçeye çevrildi. Fransızca, sadece Osmanlı topraklarında değil neredeyse tüm dünyada konuşulan bir dil haline geldi. 1827’den itibaren Türk öğrenciler Fransa’ya gönderildi ve bu da Fransız dilinin ve kültürünün etkisini artırdı. Tanzimat dönemi aydınları, öncelikle Fransız kültür ve edebiyatını benimsediler. Münif Paşa’nın Voltaire’den çevirdiği “Muhaverat-ı Hikemiyye,” bu dönemde çevrilen ilk eserler arasındadır. Ancak bu eser, adından da anlaşılabilceği gibi klasik Fransız düşüncesinin ruhuna uygun bir eserdir.

Fransız romantizmi, Türk modern edebiyatının erken dönemlerine tema, konu, biçim ve düşünce açısından etki etti. Tanzimat edebiyatının öncülerinden Şinasi, bazı edebiyat tarihçileri tarafından klasiklerden etkilendiği söylene de düşünce yapısı ve verdiği eserlerin niteliği romantik temaları yansıtır. Şinasi, romantikler gibi geleneksel değerleri devralmadı; mevcut değerlerin yerine yeni değerler koydu. Basit bir dil kullanarak geniş bir toplumu hedefledi ve işlediği konular, toplumu değiştirme idealizmini yansıttı.

Tanzimat dönemi Türk edebiyatında özellikle Fransız romantizmiyle ilişkilendirilen Namık Kemal, ayrı bir öneme sahiptir. Namık Kemal’in Fransız edebiyatıyla ilişkisi, öncelikle çeviriler yoluyla başladı. Kendi eserlerini romantik prensiplere göre yazan Namık Kemal, yapamadıklarını Türkçeye kazandırmayı hedefledi. Ancak bu çeviriler, dönemin siyasi ve sosyal koşulları nedeniyle yayımlanamadı. Recaizade Mahmut Ekrem (şiir), Namık Kemal, Ahmet Mithat Efendi, Abdülhak Hamit Tarhan, Şemsettin Sami gibi edebiyatçılar **romantizm akımının Türk temsilcileridir**.

Namık Kemal’in Fransız edebiyatıyla ilişkisini gösteren ilk belge, eserlerinin arka sayfasında el yazısıyla yazılmış olan Fransızca kitap ve yazar isimlerinden oluşan listedir. Bu ilk temasın sonuçları, şiir yerine özellikle nesirde görülür. Namık Kemal’in düşünsel etkisi daha sonra, Avrupa’dan döndükten sonra yazdığı eserlerle daha belirgin hale gelecektir. Namık Kemal, Vatan Yahut Silistre piyesi başta olmak üzere birçok eserinde vatan temasını işlemiştir. Tarih, milliyetçilik ve romantizmin etkisiyle, tarihsel konuları işleyen eserler vermiştir. Kendisinin idealizmi, yazdığı yazılarda da görülmektedir. Piyelerinde genellikle sosyal bir dava uğruna ölümü göze alan idealist kahramanları anlatır. Aşk ve ihtiras da sıkça ele alınır, kahramanlar romantiklerin özelliklerini taşır.

Vatan Yahut Silistre, romantizmin temalarını taşır ve kahramanlar arasında aşk ve vatan sevgisi gibi çelişen duygular vurgulanır. Piyenin teknik ve tematik yönleri romantizmi yansıtır. Lirizm, piyelerin çoğunda önemlidir, aşkın romantik bir şekilde işlendiği görülür. Buna ek olarak, Türk edebiyatındaki romantizmin, Batı’daki romantizmden farklılıklar taşıdığı belirtilir. Romantikler gibi varoluşsal sorunlar yaşamazlar ve kır hayatına veya egzotik ülkelere kaçmayı düşlemezler. Vatan, millet, hak, kanun gibi kavramlar romantik edebiyatın temalarından biri olarak Türk edebiyatına geçer.

Romantizm Akımı PDF İndir

Romantizm Akımının Temsilcileri ve Eserleri Kısaca:

Jean Jacques Rousseau: Cenevre doğumlu bir filozof ve yazar olarak öne çıkar. Hayatı, annesini küçük yaşta kaybetmesi ve babası tarafından terk edilmesi gibi zorluklarla doludur. Bu zorluklar sonucunda Fransa ve İtalya'da farklı işlerde çalıştı. Rousseau'nun önemli eserleri arasında "Bilimler ve Sanatlar Üstüne Söylev," "İnsanlar Arasındaki Eşitsizliğin Temeli ve Kökenleri," "Emile ya da Eğitim Üzerine," "Toplum Sözleşmesi," "İtiraflar," "Julie ya da Yeni Heloise," "Bir Gezginin Düşsel Yolculuğu" ve "Dillerin Kökeni Üzerine Deneme" bulunmaktadır.

Bernardin de Saint-Pierre: Fransız bir yazar ve botanikçidir. Askerlik kariyerinin ardından Avrupa'yı gezen bu gezileri, edebiyat malzemesi olarak uzak doğuyu keşfetmesine yol açtı. Jean Jacques Rousseau'nun önerisiyle Hindistan izlenimlerini "Doğa İncelemeleri" adlı eserde topladı ve ün kazandı. Ancak Saint-Pierre'in en ünlü eseri "Paul ve Virginie," Fransız romantikleri üzerinde derin etki yarattı.

Friedrich Von Schiller: Yazar, tarihçi, ve piyes yazarıdır. Ailesinin talebi üzerine askeri okulda başladı. Eserlerinde Haydutlar gibi Sturm und Drang akımını yansıttı. Ayrıca felsefe, tarih, ve ahlak konularında da eserleri bulunur.

François-Rene de Chateaubriand: Fransız romantizminin kurucusu olarak kabul edilir ve yazar, politikacı ve diplomattır. Ailesinin en küçük çocuğu olarak doğdu ve on yedi yaşında askerliği seçti. Fransız ihtilalinin hemen sonrasında Amerika'ya seyahat ederek bu deneyimlerini romanlarında yansıttı.

Madame de Stael: Fransız edebiyatının romantizminin gelişimine önemli katkılarda bulundu. Kendisine ait salonunda romantiklere yer açtı ve yazdığı eserlerle romantizmin doğuşunu teşvik etti.

Walter Scott: İskoçya kökenli bir yazar ve tarihi romanlar yazdı. Tarihi romanları dünya edebiyatına büyük etki yaptı ve romantizmin tarihe olan ilgisinin artmasında etkili oldu.

Lord Byron: İngiliz romantizminin tanınmış isimlerinden biridir. Şiirlerinin yanı sıra uzun seyahatler yaparak eserlerine ilham kaynağı oldu. Don Juan adlı romanı en ünlü eserlerindedir.

Alphonse de Lamartine: Fransız romantik yazar ve şairdir. Eserleri Şairane Düşünceler, Göl ve Graziella, Fransız romantizminin tanınmış yapıtlarındandır.

Percy Bysshe Shelley: İngiliz romantik şairlerinden biridir. İrlanda bağımsızlık hareketini destekledi ve Lord Byron ile tanışarak İtalya'ya yerleşti. Eserleri arasında Revolt of Islam ve Prometheus bulunur.

Theophile Gautier: Romantizmin ateşli bir destekçisi olarak ün kazanmış, Hernani Savaşı'nda romantiklerin yanında savaşmış ve şiirleri ile eleştiri yazılarıyla tanınmıştır. Zamanla kişisel duygulardan uzaklaşıp sanatın kendi içinde bir amacı olduğuna inanmış ve bu onu parnasyen akımın öncülerinden biri yapmıştır. Romantizmin Tarihi adlı bir eserde romantizmin nasıl doğduğunu anlatır.

Alfred de Vigny: Fransız romantizminin önemli isimlerinden biridir. Oyunları, şiirleri ve romanları ile tanınmıştır. İlk başta askeri bir kariyer izlemiş olsa da edebiyata olan ilgisi nedeniyle bu kariyeri bırakmıştır. Kötümser bir hava taşıyan eserleriyle bilinir ve Shakespeare'in Romeo ve Juliet'i gibi eserleri Fransızcaya çevirmiştir.

Alexandre Dumas: Dünya çapında tanınan romantik Fransız yazarlarından biridir. Babası bir asilzade general iken, annesi bir siyahi köle idi. Birçok ülkede yaşayan Dumas, macera romanları ile ünlüdür. Monte Kristo Kontu, Üç Silahşörler ve Demir Maskeli Adam gibi eserleri onun en bilinenleridir. Sadece romanlar yazmakla kalmamış, aynı zamanda tiyatro oyunları da yazmıştır.

Victor Hugo: Büyük bir Fransız yazar olarak kabul edilir ve şiirlerinin yanı sıra romanları ve tiyatro eserleriyle de ün kazanmıştır. Hugo'nun romantizme olan ilgisi genç yaşlarda başladı ve François-René de Chateaubriand'ın düşünceleri ve eserlerinden etkilendi. Şiirleri, romanları ve piyesleri yanı sıra düz yazıları da bulunur ve Sefiller adlı romanıyla dünya çapında ün kazanmıştır.

Gerard de Nerval: Romantizmin ve Fransız edebiyatının tanınmış isimlerinden biridir. Şiirlerinin yanı sıra yazıları da bulunur ve İstanbul'u ziyaret etmiştir. Genç yaşta annesini kaybettikten sonra amcasının yanında büyümüştür. Nerval, Theophile Gautier ve Alexandre Dumas gibi yazarlarla dostluk kurmuş ve birçok eseri Türkçe'ye çevrilmiştir.

Edgar Allan Poe: Amerikalı bir şair, hikaye yazarı ve edebiyat eleştirmenidir. Korku, gerilim ve polisiye hikayelerin öncülerinden biridir ve eserleri gotik edebiyatın örneklerini içerir. Kuzgun ve Annabel Lee gibi şiirleri ile tanınmıştır.

Alfred de Musset: Paris doğumlu bir Fransız oyun yazarı ve romancısıdır. Genç yaşta edebiyatla ilgilenmeye başlamış ve romantik edebiyatın önde gelen isimlerinden biri olmuştur.